

YHTEISMETSIIEN YHDISTYMINEN (prosessikuvaus)

- 1. Ensin käydään asiasta perusteelliset neuvottelut yhteismetsien hoitokuntien/toimitsijoiden kesken ja tarvittaessa otetaan asia esille myös osakaskuntien kokouksissa keskusteluasiana → yhteinen tahtotila**
- 2. Yhdistyvien yhteismetsien arviointi**
 - Molemmilla yhteismetsillä samanlainen arviointimenetelmä ja ajantasaiset tiedot, jotta tulos on oikeudenmukainen.
 - Luetteloidaan yhdistyvien yhteismetsien varat ja velat sekä keskeneräiset kaupat ja sitoumukset.
 - Arvioinnissa on otettava mukaan kaikki varallisuustekijät, jotka vaikuttavat arvoon, myös velat.
 - Sama koskee kaikkea osakaskunnan omaisuutta, joka on tarkoitus siirtää uuteen yhteismetsään. Yhteismetsien osakaskuntien omistamat tilat yhtenä esimerkkinä.
- 3. Laaditaan luonnos yhteismetsien yhdistämissopimukseksi**
 - Luonnos sisältää kaikki lopullisen yhdistämissopimuksen mukaiset asiat, koska luonnosta käytetään muun muassa ennakkopäätöksen hakemiseen keskusverolautakunnalta ja yhteismetsien osakaskuntien päätöksentekoon yhdistämisasiassa.
 - Sopimuksessa on myös kerrottava, onko kysymys kahden yhteismetsän todellisesta yhdistämisestä vai käytännössä toisen yhteismetsän liittymisestä toiseen.
 - Sopimukseen tulee sisältyä ehdotus uudeksi ohjesäännöksi tai viittaus jo olemassa olevaan ohjesääntöön. Olemassa oleva ohjesääntö on syytä tarkistaa uuteen tilanteeseen sopivaksi.
- 4. Yhteismetsät hakevat keskusverolautakunnalta ennakkopäätöksen siitä aiheutuuko yhteismetsien yhdistymisestä veroseuraamuksia**
 - Ennakkopäätöksellä varmistetaan yhteismetsien yhdistämisen ja ennen muuta yhteismetsien osakaskuntien omistamien tilojen siirtymisen mahdolliset veroseuraamukset.
 - Kiinteistöjen omistuksesta on sovittava yhdistämistä koskevassa sopimuksessa, sopimusta ei tarvitse tehdä maakaaren määrämuodossa.
 - Erilliset kiinteistöt voidaan ennen yhteismetsien yhdistämistä liittää yhteismetsiin, jos niihin ei kohdistu osuuksia muihin yhteisiin alueisiin eikä kiinnityksiä tai panttioikeutta tai kirjattua eläkeoikeutta.
 - Yhdistämissopimuksen luonnos tulee liitteeksi ennakkopäätöshakemukseen.
 - Maksullisessa ennakkopäätöksessä vastataan vain hakemuksen mukaisiin kysymyksiin, joten asian-tuntija-apua on suositeltavaa käyttää ennakkopäätöshakemuksen valmistelussa.
- 5. Mahdollisten velkojen osalta selvitetään menettelyt pankin kanssa velkavastuissa ja panttioikeuksissa**
- 6. Selvitetään menettely osakaskuntien omistaman omaisuuden ja vastuiden omistajanvaihdosta koskien, esim. kiinteän omaisuuden mahdollinen lainhuudatarve, sijoitusten siirtyminen uudelle yhteismetsälle, osallisuus pitkäkestoisiin Kemera-hankkeisiin jne.**
 - Keskeneräiset puukaupat ja tilatut palvelut?
 - Selvennyslainhuutojen hakeminen
- 7. Selvitetään Verohallinnosta verovelvollisuuteen liittyvät asiat**
 - Tarvitaanko uusi Y-tunnus?
 - Täytyykö tehdä lopettamis- ja aloittamisilmoitukset?
 - Miten viimeiset tilikaudet käsitellään ja uuden yhteismetsän ensimmäisen tilikauden avaus?

8. Viimeistellään sopimus yhteismetsien yhdistämisestä (YHTML 38 § 2. momentti)

- Sopimuksessa on tärkeää määritellä riittävän yksityiskohtaisesti yhdistyvien yhteismetsien osakaskuntien toiminnan lopettamista koskevat asiat ja kaikki siirtymävaihetta koskevat menettelyt.
- Sopimuksen on syytä olla niin lopullinen, että se voidaan hyväksyä sellaisenaan yhdistyvien osakaskuntien kokouksissa.

9. Yhteismetsien osakaskuntien kokouksissa päätetään sopimuksen hyväksymisestä

- Tarvitaan vähintään 2/3 enemmistö äänestykseen ottaneiden äänistä (YHTML 8 § 1 mom. 14. kohta).
- Kokouksutuun laitettava päätösehdotuksen pääasiallisen sisällön selostus (YHTML 15 § 2 mom.).

10. Yhteismetsien osakaskunnat hakevat yhdistämistoimitusta Maanmittauslaitokselta

- Yhteismetsälain 38.2 §:n mukaan yhdistettävien yhteismetsien osakaskuntien on haettava yhdistämistä Maanmittauslaitokselta. Yhteismetsien osakaskunnat voivat kokouksissaan velvoittaa jonkun tahon tai henkilön hakemaan yhdistämistoimitusta puolestaan.
- Mukaan liitettävä yhdistämistä koskeva sopimus.

11. Maanmittauslaitos pitää yhdistämistoimituksen

- Toimituslaji on ”Yhteismetsän perustaminen” siinäkin tapauksessa, että toinen yhteismetsä liitetään toiseen yhteismetsään.
- Yhteismetsien yhdistämistä koskevassa sopimuksessa yhteismetsien osakaskunnat sopivat kiinteistöjen osuuksien suuruuksista tai niiden laskemisperusteista. Perustettavan yhteismetsän muodostaminen suoritetaan sopimuksen mukaisesti, jollei sopimus loukkaa kenenkään oikeutta (Kiinteistönmuodostamislaki 97a.2 §).
- Toimituskustannukset maksetaan valtion varoista.

12. Suomen metsäkeskus kutsuu koolle ensimmäisen osakaskunnan kokouksen

- Kokous koolle viimeistään 3 kk kuluessa yhteismetsän merkitsemisestä kiinteistörekisteriin
- Kokouksessa valitaan ainakin aloittavat hoitokunnan jäsenet tai toimitsija
- Kokouksessa kannattaa tehdä muitakin päätöksiä toiminnan aloittamisen nopeuttamiseksi (mm. ohjesäännön sekä toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksymispäätökset)
- Jos toinen yhteismetsä liitetään toiseen, niin Metsäkeskuksen koolle kutsumaa kokousta ei tarvitse pitää → uudesta hallinnosta sovitaan yhdistämissopimuksessa.

13. Yhteismetsän toiminta käynnistetään

- Ohjesääntö toimitetaan Metsäkeskukselle vahvistettavaksi ja ilmoitetaan Metsäkeskukselle YHTML 48 §:n mukaiset yhteismetsärekisteriin toimitettavat tiedot.
- Hoitokunta tai toimitsija käynnistää yhteismetsän toiminnan yhteismetsälain, ohjesäännön, toimintasuunnitelman ja talousarvion, metsäsuunnitelman ja yhdistämissopimuksen mukaisesti.